

(J. C. Christensen), og Venstre fastholdt den bestandig, idet de ikke vilde gaa ind paa den fulde Gennemførelse af Principet om den lige Valgret. Bag disse Fortolkninger — efter min Mening umulige Fortolkninger — laa selvfølgelig bestemte Interesser, nemlig agrariske Interesser. For den lige Valgret maatte alle virkelige Demokrater kæmpe, maatte Arbejderklassen kæmpe, maatte alle borgerlige Elementer, der netop var interesserede i den lige Valgret, kæmpe.

Ved Grundloven af 1915 naaede vi i Kraft af det Arbejde og den Kamp, der var sat i Gang med det socialdemokratiske Valgretsforslag af 1905, i § 32 at faa indført en udtrykkelig Hævdelse af Lighedsprincippet. Der staar i den nye § 32, at der skal sikres en ligelig Repræsentation af Anskuelserne blandt Vælgerne. Dermed er det fastslaaet, at den politiske Repræsentation her i dette Ting, Repræsentationen af Anskuelserne, Partirepræsentationen skal være ligelig. Det er et grundlovsmæssigt Paabud, at hver Vælger her i Landet skal have lige Stemmevægt, enten han bor det ene eller det andet Sted. Det er et klart og utvetydigt Grundlovsbud. Alligevel er det mærkeligt at se — eller det er maaske ikke saa mærkeligt, naar man ved, hvilke stærke Interesser, hvilke stærke Klasseinteresser der staar bagved —, hvorledes man har krympet sig ved at føre det ud i Livet, selv efter at man stemte for og fik vedtaget denne Grundlovs § 32. Ja, til det sidste vilde man ikke anerkende, at saaledes lyder § 32, og saaledes byder § 32. I Landstingsudvalgets Betænkning fra i Gaar Formiddags skriver Mindretallet: „Mindretallet er rede til at medvirke til Gennemførelse af Ændringer i den bestaaende Valglov til yderligere „Sikring af ligelig Repræsentation af de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne“ i det Omfang, som Hensynet til Grundlovens § 32, sidste Stykke, der ved Kredsinddelingen kræver Hensyn taget til Vælgertal og Befolkningstæthed, gør det muligt“. Det er en fuldkommen Misforstaaelse af Grundlovens § 32, og under denne Misforstaaelse sætter Mænd som Dalsgaard, Frandsen, Kragh, N. K. Kristensen, Nygart og Jørgen Pedersen deres Navne. Grundlovens § 32 siger, at der skal sikres ligelig Repræsentation for alle Anskuelser i Befolkningen. Dernæst siger Grundlovens § 32, at ved Kredsinddeling skal der tages Hensyn til Befolkningstæthed og Vælgertal. Det er to helt forskellige Ting, som ikke betinger hinanden, men som kan

og skal gaa parallelle, derfor skal § 32's Hovedbud om Ligelighed ikke gennemføres saaledes, som Landstingets Venstreindretal siger, „i det Omfang, det er muligt“, men det skal gennemføres absolut, og saa kan der ved Kredsinddelingen tages Hensyn til Befolkningstæthed og Vælgertal.

I det foreliggende Lovforslag, som jeg har den Ære at anbefale, er der ved Lokalfordeling af Tillægsmandater til København, til Øerne og til Jylland taget Hensyn til Befolkningstæthed og til Vælgertal, efter min Mening et for stort Hensyn til Befolkningstætheden eller Tyndheden, som det egentlig burde hedde i denne Sammenhæng, og et for ringe Hensyn til Vælgertallet. Hovedstaden faar ogsaa efter dette Forslag, hvad Lokalrepræsentation angaar, for lidt. Der forelaa i det høje Landstings Udvalg, stillet af den højtærede afgaaede Indenrigsminister, et Forslag, som gav Hovedstaden 27 Mandater, og det var endda ikke fuldt ud det Mandattal, som Hovedstaden retfærdigvis skulde have. Man har ændret det og atter ladet 3 af de 27 Mandater gaa til Jylland. Vi mener altsaa, at der er taget et for stærkt Hensyn til Befolkningstyndheden, til de tyndt befolkede Egne paa de tæt befolkede Egenes Bekostning, og at der er taget et for ringe Hensyn til Vælgertallet, thi som jeg tidligere har haft Lejlighed til gentagende at udvikle her i Tinget, trækker nu det grundlovsmæssige Hensyn til Vælgertallet i modsat Retning af Hensynet til Befolkningstyndheden. Men Hovedsagen for os er ikke, om København faar rent lokalt et Par Mandater for lidt og Jylland rent lokalt et Par Mandater for meget, mere end i og for sig det naturlige Hensyn til Befolkningstætheden skulde medføre; man kan erkende, at de store vidtstrakte, tyndt befolkede Egne med mangfoldige og brogede Lokalinteresser kan trænge til ligesom en lidt fyldigere lokal og personlig Repræsentation end den tæt samlede Befolkning, som bor koncentreret paa et bestemt Omraade, hvor Lokalinteresserne er mere ensartede. Dette, siger jeg, er derfor ikke Hovedsagen, Hovedsagen er, at den politiske Repræsentation bliver lige. København faar efter denne Valglov ikke fuldt ud, hvad der tilkommer den, Jylland faar lokalt noget for meget, men Socialdemokratiet faar efter denne Valglov, hvad der tilkommer det, det radikale Venstre faar efter denne Valglov, hvad der tilkommer det efter dets Stemmetal, det konservative Folkeparti faar efter denne Valglov, hvad der tilkommer